

**ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ
ТА ВОГНЕОЇ ПІДГОТОВКИ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

**СЛУЖБОВА ПІДГОТОВКА ЯК СИСТЕМА
ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА
УДОСКОНАЛЕННЯ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК
ПРАЦІВНИКІВ *НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ***

МАТЕРІАЛИ КРУГЛОГО СТОЛУ

02 жовтня 2018 року

Одеса
2018

Матеріали викладені у авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Службова підготовка як система заходів, спрямованих на удосконалення знань, умінь та навичок працівників Національної поліції України: матеріали круглого столу, м.Одеса, 02 листопада 2018р. – Одеса: ОДУВС, 2018. – 209 с.

У цьому збірнику представлені дослідження науково-педагогічних працівників, практичних працівників правоохоронних органів,, ад'юнкти, слухачі, студенти, курсанти. Всіх їх об'єднує спільне бажання – удосконалення знань, умінь та навичок в підрозділах Національної поліції України, сприяння становленню особистості професіонала, здатного до ефективної діяльності в складних, напружених та екстремальних умовах.

Сподіваємось, що обмін думками буде плідним і сприятиме удосконаленню підготовки поліцейських, досягнення високого рівня професіоналізму у всіх сферах практичної діяльності.

УДК 351.74:371.134:159.923

Ульянов О.І.,
к.ю.н., доцент, професор кафедри тактико-спеціальної
та вогневої підготовки ОДУВС

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ПРОФІЛАКТИЧНОЇ(ПРЕВЕНТИВНОЇ) ДІЯЛЬНОСТІ
ПОЛІЦІЇ**

У сфері протидії адміністративним правопорушенням завдання поліції існують невідривно від законодавства та інших нормативно –

правових актів які утворюють правову основу регулювання зазначеної діяльності поліції.

Правові акти, зокрема у сфері профілактики правопорушень визначають завдання та заходи щодо запобігання їм, порядок, форми й методи вчинення цієї діяльності, функції різних її суб'єктів, координацію та взаємодію між ними, тощо. Закони й інші нормативні акти забезпечують відповідальність уповноважених осіб за виконання своїх обов'язків, суворе дотримання особистих і майнових прав, законних інтересів громадян і установ, які потрапляють у сферу профілактики правопорушень.

Існує декілька рівнів у системі нормативно-правових актів, що окреслюють організаційно-правові питання щодо профілактики адміністративних правопорушень, залежно від їхньої юридичної сили, змісту, дії в просторі, часі та за колом осіб, а саме:

1) міжнародно-правові акти, які стали частиною національного законодавства, оскільки ратифіковані Верховною Радою України; Відповідно до ст.9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Серед таких міжнародно-правових актів, які стали керівними документами як при підготовці Закону України «Про національну поліцію» так безпосередньої практичної діяльності поліції є Рекомендації Комітету Міністрів державам-учасницям Ради Європи «Про Європейський кодекс поліцейської етики», ухвалений комітетом Міністрів 19 вересня 2001 р. на 765-му засіданні заступників міністрів в якому зокрема зазначено, що основними цілями поліції в демократичному суспільстві, заснованому на верховенстві права, є:

- підтримка публічного спокою, забезпечення права і порядку в суспільстві;
- захист і дотримання основоположних прав і свобод особи, закріплених, зокрема, в Європейській конвенції про права людини;
- запобігання та подолання злочинності;
- виявлення злочинів;
- надання допомоги і послуг суспільству[1].

У Кодексі поведінки службовців органів правопорядку(затверджений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН № 34/169 від 17 грудня 1979 року) зазначено, що службовці органів правопорядку повинні завжди виконувати обов'язки, покладені на них законом, служачи суспільству та захищаючи всіх людей від

протиправних діянь, відповідно до високого рівня відповідальності, якої вимагає їх професія[2].

Відповідно до Резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи № 690 (1979) про «Декларацію про поліцію» - поліцейські сили є публічною службою, створеною відповідно до закону, яка повинна нести відповідальність за підтримання та забезпечення правопорядку. Офіцер поліції повинен виконувати свої обов'язки, покладені на нього законом, захищаючи своїх співгромадян і суспільство від насильства, хижих та інших шкідливих дій, визначених законом[3].

2) Конституція України - нормативний акт вищої юридичної сили, політико-правовий за своєю сутністю, що визначає найбільш важливі аспекти протидії правопорушенням, захисту прав, свобод громадян, забезпечення правопорядку тощо.

Відповідно до ст.3 Конституції людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Основні положення, що регулюють діяльність правоохоронних органів у профілактиці злочинів, записані у статті 21-68 Конституції України, у яких сформований обов'язок держави захищати життя, здоров'я, честь, гідність, власність, закони, поважати права й законні інтереси громадян.

3) закони України, в тому числі кодифіковані, наприклад КУпАП, які визначають організаційні засади профілактичної роботи.

Відповідно до ст.1 закону України «Про Національну поліцію» - Національна поліція – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. Діяльність поліції спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України згідно із законом.

Відповідно до зазначеного закону завданнями поліції є надання поліцейських послуг у сферах:

- 1) забезпечення публічної безпеки і порядку;
- 2) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства

і держави;

3) протидії злочинності;

4. Укази Президента України.

В Указі Президента України №92/2016 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року "Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України" зазначається, що метою розвитку Міністерства внутрішніх справ України на сучасному етапі є його становлення як головного органу в системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах:

забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг;

захисту державного кордону України та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;

цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності;

міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, а також біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів^[4].

5) підзаконні нормативні акти, що передбачають форми й методи, порядок роботи підрозділів поліції як суб'єктів профілактики адміністративних проступків.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877 «Про затвердження Положення про Національну поліцію» - Національна поліція є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Основними завданнями Національної поліції відповідно до Положення є:

1) реалізація державної політики у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку;

2) внесення на розгляд Міністра внутрішніх справ пропозицій щодо забезпечення формування державної політики в зазначених сферах;

3) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги[5].

Серед наказів МВС України які регламентують здійснення превентивної діяльності слід назвати наступні: наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення» від 06 листопада 2015 р. № 1376[6]. Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі» від 07 листопада 2015 р. № 1395[7], Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події» від 06 листопада 2016 р. № 1377[8].

Наказ Національної поліції від 06.10.2015 №73 про затвердження Положення «Про Департамент патрульної поліції» в якому зазначено, що Департамент патрульної поліції та його структурні підрозділи служать суспільству, є політично нейтральними. Концепція «поліція та громада» становить основу діяльності патрульної поліції[9].

Разом з тим, відмічаючи наявність нормативно-правової бази, яка визначає загальні засади діяльності Національної поліції, слід зазначити, що на сьогодні залишається не достатньо врегульованою профілактична (превентивна) діяльність. Зазначене обумовлює необхідність прийняття спеціального законодавчого акту який регулював би відносини у сфері профілактичної(превентивної) діяльності поліції.

Література:

1. Рекомендація Res (2001) 10 Комітету Міністрів державам-учасникам Ради Європи «Про Європейський кодекс поліцейської етики»¹ (Ухвалена Комітетом міністрів 19 вересня 2001

на 765-му засіданні заступників міністрів.//
<http://polis.osce.org/library/f/2687/1492/CoE>.

2. Кодекс поведінки службовців органів
правопорядку(затверджений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН
№ 34/169 від 17 грудня 1979 року.//
http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_282.

3. Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи №
690 (1979) «Про Декларацію про поліцію» // [http:](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_803)
zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_803.

4. Указ Президента України №92/2016 Про рішення Ради
національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року "Про
Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України
<http://www.president.gov.ua/documents/922016-19832>

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня
2015 р. № 877 «Про затвердження Положення про Національну
поліцію» <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248607704>.

6. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів
про адміністративні правопорушення : наказ МВС України від 06
листопада 2015 р. № 1376 [http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15)
15).

7. Про затвердження Інструкції з оформлення
поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у
сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в
автоматичному режимі : наказ МВС України від 07 листоп. 2015 р. №
1395 // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15>).

8. Про затвердження Інструкції про порядок ведення
єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені
кримінальні правопорушення та інші події : наказ МВС України від 06
листоп. 2016 р. № 1377/ <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1498-15>.

Прядко В.М.	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ГРУПОВИХ ПОРУШЕНЬ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ	137
Сікорський О.І., Ташилатов В.А.	
ДІЇ ПОЛІЦІЇ У РАЗІ ЗАГРОЗИ ВИНИКНЕННЯ ТЕРОРИСТИЧНОГО АКТУ У НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	144
Скворцов А.В., Карапет`яни С.І.	
ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК КОМПЛЕКС ЗАХОДІВ СПРЯМОВАНИЙ НА ФОРМУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ УМІНЬ ТА НАВИЧОК ПОЛІЦЕЙСЬКОГО	148
Сокол Р.С.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАТРИМАННЯ ОСОБИ, ЯКА ВЧИНИЛА НЕЗАКОННИЙ ЗБУТ ТОВАРІВ, ПРЕДМЕТІВ І РЕЧОВИН, ЗАБОРОНЕНИХ ДО ОБІГУ	152
Степаненко В.В.	
ФОРМУВАННЯ У ПОЛІЦЕЙСЬКОГО СТІЙКОГО ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ДО ДІЇ ЗОВНІШНІХ НЕБЕЗПЕК	158
Ташилатов В.А.	
ПОЛІЦЕЙСЬКЕ ПІКЛУВАННЯ, ЯК ОДИН ІЗ ПРЕВЕНТИВНИХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗАХОДІВ	163
Трояновський В.С.	
БОЙОВА ПІДГОТОВКА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ	167
Удренас Г.І.	
ДІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПРИ УРАЖЕНІ ЛЮДЕЙ ЕЛЕКТРОСТРУМОМ	170
Ульянов О.І.	
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ (ПРЕВЕНТИВНОЇ) ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ	173
Худенко Ю.О., Поліщук В.В., Бухтіяров О.А.	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ З ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ	179
Цільмак О.М.	
ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО У ГАЛУЗІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ	181
Шаран А.А., Удренас Г.І.	
НАДАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ, ЩО СТАЛИ ЖЕРТВОЮ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА	184
Швець Д.В., Бальва А.Ф., Луценко І.С.	
ПОЛІЦЕЙСЬКІ ПІСТОЛЕТИ. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	191